

Vasa Textilfrg. (C.1)		16. Foto ☐	17. Mikrosk. ☒	18. Primus ☒	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
14. Dokumenterad av Josefin Lindegren			15. Datum 6 december, 2021			
19. Fyndplats						13. Benämning
Däck ÖB	Sida BB	Balk 2-3	Kontextgrupp ÖB10			Tröja
20. Teknik						
20.1 Teknik/bindning Vävt, tyg, tuskaft, 1/1		20.2 Trådsystem 1 (trs 1) Garn nr: 1 Täthet (tr/cm): 8-9		20.2 Trådsystem 2 (trs 2) Garn nr: 2 Täthet (tr/cm): 5-6		
20.3. Garn	Garnnummer/formel:	nr / formel	[Median]	nr / formel	[Median]	nr / formel [Median]
Fibermaterial:		Ull		Ull		--
Fibergrovlek (µm):			[]		[]	[]
Garnrovlek (mm):		0,39-0,80	[0,52]	0,47-1,20	[0,85]	[]
Antal trådar:		1		1		
Spinnriktning:		Z		S		
Spinnvinkel (grader):		25,88-52,43	[34,25]	24,46-43,47	[34,82]	[]
Tvinningsriktning:		-		-		
Tvinningsvinkel (grader):		-	[]	-	[]	[]
Färg:		Mellanbrun, orig.färg okänd		Mellanbrun, orig.färg okänd		--
21. Dimensioner på största fragmentet				Fragmentnummer: 1		
Längd (mm): 515		Bredd (mm): 445			Tjocklek (mm): 0,18	
22.1 Typinformation (ange kryss i respektive ruta)						
beh./impregnerad	högglsansig ull	rostimpregnerad	annan ull/hårfiber	ytbehandlad		
				x		
Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			
-- ☐			-- ☐			
22.2 Fragmentinformation (ange fragmentnr. i respektive ruta)						
avtryck	formad	har dekor	hål (ej söm)	konkretion	lagning	
1-2	2?, 4, 6		1-2			
lim o dyl. (original)	Rostimpregnerad	salt	slitage av användn.	stadkant	sömrest	
2					1-6	
tillskuren	vikt/veck	vävavvikelse	är dekor			
1-6	1-2	2?, 4, 6				
Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			
1-6 Bastfiber på föremålets yta ☐			-- ☐			
Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			
1 Syntetisk fiber ☐			-- ☐			
Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			Rest av annat mtrl./ovanligt mtrl. Extra intressant? Kryssa i rutan			
1, 3, 5, 6 Ullfiber på föremålets yta, naturlig eller okänd ☐			-- ☐			

Vasa Textilfrg. (C.1)	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
23. Association		
23.1 Andra delar 14398i del II		
23.2 Relaterade fynd (för typnumret) 08680 tunna. 14398f, 10.8, byxor.		

Vasa Textilfrg. (C.1)	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
24.1 Beskrivning (fritext)		
<p>Sammanfattning</p> <p>6 fragment av ull vävt i tuskaft. Fragmenten har utgjort delar av en tröja. Däribland ett ryggstycke, höger framstycke, undre delen av vänster ärm, del av krage, en axelkarm och ev. en manschett. Färgen är mellanbrun, originalfärg okänd. Textilien är ytbehandlad, förmodligen valkad eller ruggad. Fragmenten har en kort brun lugg som framförallt är bevarad på sida B och mer fläckvis på sida A. Fragmenten är förhållandevis stabila dock ändå sköra och faller en hel del fibrer.</p> <p>Trådtätheten i trs 1 och trs 2 skiljer sig åt. Trs 1 består av ett z-spunnet jämnt garn och trs 2 av ett s-spunnet mer ojämnt och grövre garn. Denna skillnad är mycket tydlig visuellt och textilien uppfattas som ojämn och randig pga det grövre garnet i trs 2.</p> <p>Undersökningen med Nikonmikroskop visar att textiliens fibersammansättning består av grövre mörkbruna-svarta grova fibrer med tydliga fjäll som är platta och skålformade samt tunnare jämn grova, runda mellanbruna-ljusbruna fibrer. Flertalet fibrer är skadade och är ljus gulvita vissa över hela fibern och vissa endast ändarna på fibrerna som ser ut på detta vis. Vissa fibrer är ihåliga och ljus gulvita vilket även visar att de är skadade. Färgen på fibrerna varierar inte avsevärt vilket tyder på att de kan ha blivit färgade.</p>		

Vasa <i>Extra fritextsida (F.1)</i>	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
<p>13:1</p> <p>Fragmentet har utgjort ryggstycket till en tröja. Ryggstycket har åtta tillskurna kanter med tillhörande sömmar: vänster axelsöm (söm 1), halsringning (söm 2), höger axelsöm (söm 3), höger ärmhål (söm 4), höger sidsöm (söm 5), nederkant (söm 6), vänster sidsöm (söm 7), vänster ärmhål (söm 8). Flera sömmar har relativt välbevarad sytråd, troligen bastfiber. Ryggstycket är tillskuret på skrådden vilket även innebär att inga kanter eller sömmar är trådraka. Ett större parti av fragmentet vid den vänstra sidsömmen (söm 7) har brustit och försvunnit samt flera partier mitt på fragmentet.</p> <p>De två kanterna som utgjort axelsömmar är båda något rynkade vilket troligen är från hållning. Kanterna som varit sidsömmar är inte rakt tillskurna utan är något rundade och är som smalast i midjan, där mäter fragmentet ca 354 mm. tvärs över. Där fragmentet är som bredast, axel till axel, mäter fragmentet ca 445 mm.</p> <p>Sida A har en ojämnt bevarad lugg. Även färgen är ojämn, den skiftar mellan mörkbrun och ljusare mellan brun. Där luggen är borta och bottenväven tydligast är textilien mörkbrun. På ytan finns rödlila ullfibrer från byxorna (10.8) som legat i samma tunna som tröjan.</p> <p>På sida B finns ett mindre svart/mörkbrunt cirkelformat avtryck på textiliens yta ca 14x16 mm. Längs nederkantens söm (söm 7) sitter ett flertal vävda bastfiberfragment, troligen rester från mellanlägg eller foder som suttit på tröjans insida.</p> <p>På denna sida finns det ett flertal vävda ullfragment löst liggande på ytan av samma typ som tröjan (10.13). Det ligger även ett vävt bastfiberfragment löst på ytan samt trådrester av bastfiber över stora delar av fragmentet. På denna sida finns även ljusbruna ullfibrer av en annan typ än tröjan.</p>		

Vasa <i>Extra fritextsida (F.1)</i>	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
<p>13:2</p> <p>Fragmentet har ursprungligen utgjort tröjans högra framstycke. Framstycket har sex tillskurna kanter med 10 tillhörande sömmar; axelsöm (söm 1-2), halsringning (söm 3-4), kant mitt fram (söm 5-6), nederkant (söm 7), sidsöm (söm 8-9) och ärmhål (söm 10). Flera sömmar har relativt mycket välbevarad sytråd, troligen bastfiber. Framstyckets sidsöm och axelsöm har således varit sammanfogade med ryggstyckets högra sidsöm och högra axelsöm.</p> <p>Nederkanten är tillskuren delvis längs trs 2 men längre mot kanten mitt fram är den alltmer snett skuren och det är även möjligt att textilien formats. Partiet mellan kanten mitt fram och nederkanten har försvunnit. Det är troligt att denna del varit en nedgående spets mitt fram. Kanten mitt fram är skuren rakt längs trs 1.</p> <p>Kanten som utgjort halsringningen är något rynkad vilket troligen är från hållning. Längs halsringningen har textilien blivit uttunnad och brustit en del, troligen från att sömsmänen varit vikt. Textilien har ett flertal större och mindre bristningar och hål längs trs 1 över fragmentet.</p> <p>På sida A löper en tråd av garn 2 mitt över fragmentet som är betydligt grövre. Vid tröjans bröstparti finns två större svarta/mörkbruna cirkelformade avtryck som mäter ca 92x77 mm resp. 92x61 mm. Ca 700 mm. in från sidsömmens kant finns ett veck som sträcker sig längs hela trs 1, möjligen är detta från hur fragmentet tidigare förvarats.</p> <p>På sida B är textiliens lugg betydligt tätare och väven svårare att se. Färgen skiftar över fragmentet på denna sida från ljusbrun, brun till mörkbrun och nästan svart. På denna sida sitter 2-3 mindre vävda bastfiberfragment längs nederkantens söm (söm 7), detta är troligen rester från mellanlägg eller foder som suttit på tröjans insida. Även på denna sida finns svarta/mörkbruna runda avtryck kring bröstpartiet, däremot inte lika tydliga som på sida A. På sida B ligger ett löst vävt ullfragment, troligen av samma typ som tröjan, och en lös bit bastfibertråd på ytan.</p>		

Vasa Extra fritextsida (F.1)	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
<p>13:3</p> <p>Fragmentet har ursprungligen varit den undre delen av tröjans vänstra ärm. Det har varit en tvåsömsärm och troligen en modell som har varit öppen framtill. Fragmentet har fem tillskurna kanter med lika många tillhörande sömmar; ärmhål mot liv (söm 1), främre söm (söm 2), handled (söm 3 och söm 4), bakre söm (söm 5). Flera sömmar har relativt mycket välbevarad sytråd, troligen bastfiber, framförallt ärmens främre och bakre söm (söm 2 och söm 5) Ärmens ärmhålssöm (söm 1) har varit sammanfogad med vänster framstyckes ärmhål. Söm 2 har utgjort den öppna delen framtill på ärmen. Sömmen löper längs en rakt tillskuren kant medan den bakre sömmen, söm 5, har en rundad tillskuren kant. Ärmens främre kant har ett hack efter tillskärningen. Ärmens handled har en rak och en snett tillskuren kant och har troligen varit uppvikt.</p> <p>Fragmentet har mycket bristningar och är uttunnad längs trs 1 närmast ärmhålssömmen. Fragmentet har tydliga spår av veckning dels tvärs över ärmen nära ärmhålssömmen och även nära handleden. Vecken kan komma från hur textilien har bevarats och förvarats men kan även tyda på användning av plagget. Veckennära handleden kan vara från att den varit uppvikt. Vecken nära ärmhålet kan ha uppstått när tröjan har burits.</p> <p>Trådriktningen drar sig och ändrar riktning närmare ärmens nedre del. På sida B finns ett flertal mindre fragment av vävt bastfiber, ljusbrunt till färgen, troligen från foder och/eller mellanlägg. På samma sida ligger även en mörkbrun ulltråd, ca 17 mm, löst på fragmentets yta.</p>		

Vasa <i>Extra fritextsida (F.1)</i>	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
<p>13:4</p> <p>Fragmentet kan ha varit en del av manschetten till en av tröjans ärmor. Fragmentet är rektangulärt till formen och har fyra bevarade tillskurna kanter med sju sömmar (kant 1-4 och söm 1-7). Flera sömmar har relativt mycket välbevarad sytråd, troligen bastfiber. Söm 3 (kant 2) har troligen bestått av krejstygn och söm 5-7 (kant 4) har utgjort en fällsöm.</p> <p>Kant 1 och kant 3 är tillskurna mer eller mindre längs trs 1. Kant 2 och 4 är tillskurna ungefär längs trs 2. Inga av kanterna är alltså helt i trådriktning. Rektangulärens kortsidor är 94 mm. (kant 4) resp. 65 mm. (kant 2) vilket innebär att fragmentet har en något sluttande form. Kant 1 mäter 175 mm. och kant 3 mäter 180 mm. Övergången mellan kant 1 och kant 2 är tillskuren med ett rundat hörn medan fragmentets övriga hörn är raka. Kant 3 är något formad vilket gör att riktningen i trs 1 varierar längs kanten.</p> <p>Fragmentet har två vävavvikelser längs trs 2. Vävavvikelse 1 består av två z-spunna tunnare trådar i samma skäl. Det är således inte samma garn som i övriga trs 2 som är s-spunnet och något grövre. Vävavvikelsen är synlig ca 56 mm. Vävavvikelse 2 är endast synlig ca 17 mm. och består också av två trådar i samma skäl vilket skapar en tydlig ojämnheter i textiliens yta. Vävavvikelsen består av ett z-spunnet garn och ett s-spunnet garn. På sida B sticker änden på den z-spunna garnet ut från väven vilket tyder på att det s-spunna garnet fortsätter efter det.</p> <p>Sida B har en mycket tät bevarad lugg, på sida A är luggen endast delvis bevarad. På sida B har textilien uttunnats på ett flertal partier längs trs 1.</p>		

Vasa <i>Extra fritextsida (F.1)</i>	12. Typ:fragment 10.13:1-6	11. Fyndnummer inkl. ask ID 14398i del I
<p>13:5</p> <p>Fragmentet har utgjort en del av kragen på tröjan. Det har troligt varit en så kallad ståkrage och fragmentet har utgjort kragens nedåtgående parti mitt fram. Fragmentet har fyra tillskurna kanter och fyra sömmar. Kanten mitt fram (söm 2, kant 1), kragens övre kant (söm 1-2, kant 2), mitt bak (söm 3, kant 3) och kragens nedre kant (söm 4, kant 4). Kragens övre kant (kant 2) är delvis tillskuren längs trs 1 men har sedan en rundad form ned mot kant 1 vilket skapar kragens spets mitt fram. Det finns ev. spår av söm även mitt på fragmentet i form av ytliga stygnhål som ej är genomgående. Detta kan vara spår från att foder/mellanlägg fästs ned.</p> <p>Fragmentet har en tät bevarad brun lugg över halva fragmentet, främst mot kant 3, mitt bak. Väven är mer uttunnad och har brustit närmare kragens spets. Där luggen är bortnött är textilien ljusare gråbrun. Över fragmentets ytan ligger flertalet rödlila ullfibrer, av samma typ som byxorna 14398f.</p> <p>På sida B sitter ett vävt bastfiberfragment på söm 2, troligen rester av foder/mellanlägg.</p> <p>13:6</p> <p>Fragmentet har utgjort en axelkarm på tröjan. Fragmentet har två bevarade tillskurna kanter med spår av sömmar. En kant som har varit sammanfogad med tröjans liv (söm 1) samt en fäll (söm 2). De två kanterna är tillskurna ungefär längs trs 2. Fragmentet är tydligt formad med en böjd form vilket trådriktningarna tydligt visar. Fragmentet har även två tydliga veck, dock inte klart om dessa är ursprungliga eller har uppkommit senare. Väven har uttunnats och brustit på ett flertal partier. Fragmentet har en vävavvikelse i trs 2 vilket består av två eller tre trådar som löper i samma skäl.</p> <p>På sida A finns ett vävt ljusbrunt bastfiberfragment som troligen är rester av ett foder och/eller mellanlägg. Det ligger även en ljusbrun/beige trådrest löst på ytan.</p> <p>På sida B ligger en ljusbrun trådrest löst på fragmentets ytan, det är ev. av bastfiber. Över fragmentets yta ligger flertalet rödlila ullfibrer, av samma typ som byxorna 14398f.</p>		